

VÆRD AT VIDE OM

Kurssikringsinstrumenter i årsrapporten

Med en voksende globalisering og større samhandel med udenlandske kunder har mange virksomheder behov for og ønske om at sikre virksomheden mod fremtidige udsving i eksempelvis valutakurser og råvarepriser. For at sikre sig kan virksomhederne gøre brug af utallige muligheder, hvoraf de mest kendte er valutaterminskontrakter, -optioner og futures.

Definition

Finansielle instrumenter dækker over både primære og afledte finansielle instrumenter. De primære finansielle instrumenter knytter sig oftest til virksomhedens aktivitet og omfatter blandt andet tilgodehavender, likvider, leverandørgæld og prioritetsgæld. Afledte finansielle instrumenter defineres som et finansielt instrument:

- hvis værdi ændres som følge af ændringer i en specifik rentesats, værdipapirkurs, råvarepris, valutakurs eller lignende variabler (kaldet "det underliggende")
- som ved indgåelsen ikke kræver eller kun kræver begrænset nettoinvestering i forhold til andre typer kontrakter, der påvirkes på tilsvarende måde på ændrede markedsvilkår
- som afregnes på et fremtidigt tidspunkt.

Kategorisering

De afledte finansielle instrumenter opdeles regnskabsmæssigt i to grupper "spekulation" og "sikring".

Ved regnskabsaflæggelsen skal værdien af en finansiel kontrakt indregnes i balancen, og værdireguleringen indregnes efter hovedreglen som en finansiel post i resultatopgørelsen, men i visse sikringsforhold skal reguleringen midlertidigt indregnes på egenkapitalen. Figur 1 viser den regnskabsmæssige behandling, opdelt på sikringstyper.

Hvis en finansiel kontrakt ikke kan kategoriseres som en sikringskontrakt, er den en spekulationskontrakt, og værdireguleringen af kontrakten skal indregnes i resultatopgørelsen.

VÆRD AT VIDE

Maj 2011

Denne publikation er skrevet i generelle vendinger og skal alene betragtes som generel vejledning. Publikationen dækker ikke specifikke situationer, og du bør ikke handle - eller undlade at handle - uden at have fået professionel rådgivning. Kontakt venligst BDO for at drøfte de specifikke problemstillinger. BDO, vores partnere og medarbejdere påtager os ikke ansvar for tab foranlediget af en handling, der er taget - eller ikke er taget - på baggrund af oplysningerne i denne publikation.

Figur 1: Regnskabsmæssig behandling af sikringsinstrumenter:

Kategori af finansielle kontrakter	Første indregning	Efterfølgende indregning	Løbende værdiregulering
Spekulation			
Det sikrede	IR	IR	IR
Sikringsforretningen	Kostpris	Dagsværdi	Resultatopgørelse
Sikring af dagsværdi			
Det sikrede	Kostpris	Dagsværdi/amortiseret kostpris	Resultatopgørelse
Sikringsforretningen	Kostpris	Dagsværdi	Resultatopgørelse
Sikring af fremtidige pengestrømme			
Det sikrede	IR	IR	IR
Sikringsforretningen	Kostpris	Dagsværdi	Egenkapital (midlertidig parkering indtil realisation)
Sikring af nettoinvestering i en selvstændig udenlandsk enhed			
Det sikrede (valutadelen)	Kostpris	Dagsværdi for så vidt angår valutakursreguleringen	Egenkapital for så vidt angår valutakursreguleringen
Sikringsforretningen	Kostpris	Dagsværdi	Egenkapital for så vidt angår valutakursreguleringen

Betingelser for sikring

Årsregnskabslovens regler for sikring kan kun benyttes, såfremt følgende betingelser opfyldes:

- sikringstransaktionen skal sikre virksomheden mod en risiko.
- sikringstransaktionen skal være effektiv for at reducere ovennævnte risiko.
- ved sikring af fremtidige pengestrømme skal det være sandsynligt, at transaktionerne bliver gennemført.

Desuden er det en betingelse, at der indgår en ekstern part i sikringsforholdet, hvilket udelukker muligheden for at indgå koncerninterne sikringstransaktioner, da eventuelle gevinster eller tab vil blive elimineret ved regnskabskonsolideringen.

En uddybende beskrivelse af de enkelte betingelser for regnskabsmæssig sikring kan findes i IAS 39, afsnit 88. IAS 39 har herudover en række formelle krav til kategorisering som regnskabsmæssig sikring, krav som skal overholdes og dokumenteres for virksomheder, der aflægger IFRS-regnskab.

Opfyldes betingelserne for sikring, skal virksomheden skelne mellem tre typer af sikringsforhold:

- sikring af dagsværdi
- sikring af pengestrømme
- sikring af en nettoinvestering i en selvstændig udenlandsk enhed.

Sikring af dagsværdi

Sikring mod ændringer i dagsværdien af et indregnet aktiv eller forpligtelse eller en identificerbar del af sådan et aktiv/forpligtelse.

Som eksempler kan nævnes kurssikring af en obligationsbeholdning med fast rente, hvor en stigning i renteniveauet vil medføre kursfald eller sikring af valutarisiko på et tilgodehavende i fremmed valuta.

Sikring af pengestrømme

Sikring mod ændringer i beløbsstørrelsen på fremtidige transaktioner.

Som eksempler herpå kan nævnes et forventet køb af varer eller driftsmidler i fremmed valuta, hvor man ønsker at sikre sig mod kursstigning frem til det forventede anskaffelsestidspunkt, sikring af valutakurs på fremtidige salgstransaktioner eller sikring mod rentestigning på et variabelt forrentet lån.

Sikring af en nettoinvestering i en selvstændig udenlandsk enhed

Sikring mod valutakurstab på beholdning af aktier og lignende i udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder.

Indregning

Den første indregning af afledte finansielle instrumenter skal ske, når virksomheden bliver underlagt sikringsinstrumentets kontraktlige bestemmelser. Første indregning skal ske til kostpris, svarende til det beløb det har kostet at indgå kontrakten.

Herefter skal virksomheden opgøre dagsværdien af de ikke afsluttede kontrakter. Dagsværdien svarer i princippet til, hvad kontrakten kan afstås for, eller hvad det vil koste at træde ud af kontrakten. Denne positive eller negative værdi for virksomheden indregnes i balancen, som henholdsvis aktiv (tilgodehavender) eller forpligtelse (gæld).

Posteringen af de løbende værdireguleringer afhænger som tidligere beskrevet af, hvilken regnskabsmæssig kategori af kontrakt, der er tale om, jf. figur 1.

Modregning

Den generelle regel om modregningsforbud kan fraviges ved indregning af tab og gevinster fra sikringsinstrumenter, således at der i resultatopgørelsen vises en nettoværdiregulering af det sikrede og sikringskontrakten.

Hvem skal anvende reglerne?

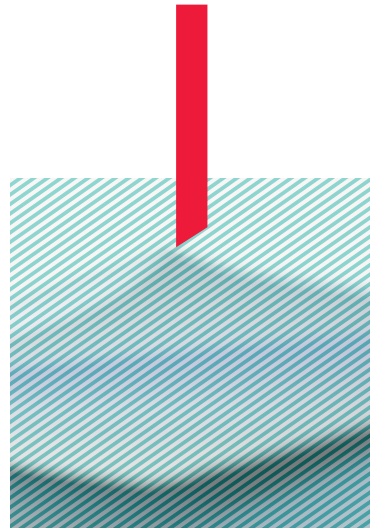
Danske virksomheder fra og med regnskabsklasse B skal anvende reglerne om indregning og måling af afledte finansielle instrumenter, jf. årsregnskabslovens § 37 og § 33.

Årsregnskabsloven har ikke en detaljeret beskrivelse af denne regnskabsmæssige behandling, og der henvises derfor til de internationale regnskabsstandarder IAS 32 og IAS 39 samt IFRS 7 for bidrag til fortolkning. Den danske regnskabsvejledning nr. 15 giver vejledning om oplysninger i regnskabet.

Præsentation af og oplysning om afledte finansielle instrumenter

Ledelsesberetningen

Virksomheder i regnskabsklasse C og D skal beskrive de særlige risici ud over almindeligt forekommende risici inden for virksomhedens branche, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, som virksomheden påvirkes af.

Disse risici kan virksomheden i en grad sikre sig mod ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter. Jf. regnskabsvejledning 15 er det derfor hensigtsmæssigt at beskrive:

- hvilke finansielle instrumenter, der anvendes
- hvilke risici, der er knyttet hertil
- baggrunden for, at disse finansielle instrumenter anvendes eller opstår.

Herudover anbefales det, at der gives oplysninger om:

- virksomhedens politik mht. styring af risici knyttet til finansielle instrumenter
- hvorvidt virksomheden prøver at undgå en koncentration af risici
- tiltag til reduktion af risici.

Anvendt regnskabspraksis

I beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis skal der gives oplysninger om:

- kriterier for indregning af finansielle aktiver og forpligtelser i balancen
- værdiansættelsesmetoder ved første indregning samt ved efterfølgende måling, herunder udgangspunktet for målingen
- kriterier for resultatføring af indtægter og omkostninger knyttet til finansielle aktiver og forpligtelser.

Øvrige noteoplysninger

Årsregnskabsloven indeholder ikke særlige oplysningskrav i forbindelse med anvendelse af afledte finansielle instrumenter. Regnskabsvejledningerne stiller derimod en række krav til oplysning om omfang og arten af primære og afledte finansielle instrumenter.

Primære finansielle instrumenter beskrives, så regnskabslæser kan danne sig et indtryk af virksomhedens eksponering mod risici fra:

- valutakursændringer
- renteændringer
- ændringer i markedspriser
- kreditrisiko
- likviditetsrisiko, enten fra virksomhedens manglende evne til at opfylde sine forpligtelser i forhold til en kontrakt, eller risikoen ved at kontrakten ikke hurtigt kan sælges til handelskursen
- pengestrømsrisiko på variabelt forrentede gældsforpligtelser, hvor en ændring i pengestrømmen ikke nødvendigvis afspejles i handelsprisen for forpligtelsen.

Der er ikke formkrav til oplysningerne.

Hvis der er sammenhænge i virksomhedens finansielle instrumenter bør dette oplyses, eksempelvis hvor virksomheden anser den indbyrdes sammenhæng mellem instrumenter eller transaktioner for at være en del af sikringspolitikken i virksomheden.

Der bør oplyses om det samlede beløb af ikke indregnede eller ikke resultatførte (udskudte) tab og gevinster på sikringsinstrumenter.

Hvor der er indgået væsentlige finansielle kontrakter, vil der være behov for yderligere notebeskrivelse, herunder de forventede fremtidige transaktioner og en beskrivelse af den finansielle kontrakt.

**HAR DU SPØRGSMÅL
SÅ KONTAKT DIN REVISOR**

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab og BDO Kommunernes Revision, Godkendt revisionsaktieselskab, begge danskejede revisions- og rådgivningsvirksomheder, er medlemmer af BDO International Limited - et UK-baseret selskab med begrænset hæftelse - og dele af det internationale BDO netværk bestående af uafhængige medlemsfirmaer. BDO er varemærke for både BDO netværket og for alle BDO medlemsfirmaerne. BDO i Danmark beskæftiger godt 1.100 medarbejdere, mens det verdensomspændende BDO netværk har næsten 47.000 medarbejdere i 119 lande.

WWW.BDO.DK

